
Malgot István

VONZÁSOK ÉS VÁLASZTÁSOK

– a politika és az értelmiség –

Két választás volt Magyarországon 2002 áprilisában.

Az egyiket, a pártok és jelöltjeik versenyét, bakarasszal megnyerte Medgyessy Péter többfelől is megtámogatott csapata.

Ez a választás a közvetett, képviseleti demokrácia szabályai szerint történt, az állampolgárok a pártok által befolyásolt szavazókként vettek részt benne, gyakran nem tudva, hogy kire is adják voksukat. A végeredményt döresség vitatni. Ez a rendszer ilyen.

A másik választást Orbán Viktor nyerte. A népfelség másik lehetséges érvényesülése, a közvetlen demokrácia őt emelte magasba az első forduló kudarcá után, mindenütt, ahol megjelent.

Orbán Viktor kezdetben a Fidesz első embere volt, később a magyar kormányé. Április óta a magyar nemzet első embere. A tizenöt milliós nemzeté.

A választási kudarc nélkül nemzet és politikus ilyen meggyőző egymásra találása nem jöhetett volna létre. Sorsszerűség? Mélyebb értelem? Talán igen.

Április óta Orbán Viktor történelmi személyiség. Ezt a tényt sokaknak nehéz elfogadni. Nehéz elfogadni az ellentábornak, nehéz a Fidesznek és szövetségeseinek, és nem lehet könnyű Orbán Viktornak sem.

1956 óta nincs példa a közvetlen demokrácia megvalósulására. Arra, hogy az ország állampolgárai a számukra kijelölt négyéves ciklusok keskeny és időnként alságos mezsgyéjén túl más utakon is kinyilváníthassák az ország sorsát érintő politikai akaratukat.

2002 áprilisa óta gyökeresen új helyzet állt elő. Önálló politikai akaratú rendező tömegmozgalom született. Egy olyan mozgalom, amelynek képviselői a választások elmúltával sem voltak hajlandók visszabújni négy évenként kilakatolt ketrecekbe. Ez a mozgalom népünk minden rétegét felöleli.

Fel is kell ölelnie, mivel a mai magyar társadalom legfőbb törésvonala mentén jött létre.

Ez a törésvonal a nemzeti értékek, érdekek és érzések vállalása és képviselése.

Törésvonal és nem árok. Nem lehet betemetni. Nem is kell.

Két értékrend és két tábor áll szemben egymással. Az ellentéteknek semmi köze a hagyományos értelemben vett és mára már Magyarországon használhatatlan jobb- és baloldalisághoz.

A nemzeti érdekek képviselése áll szemben a nemzetekfeletti, internacionalista érdekek képviselésével.

A világ mára nemzetközivé lett. Nem úgy, ahogy az utópista szocialisták álmodták. És nem is úgy, ahogy a bolsevizmus iszonyú zsákutcájából a nemzetköziség képe előtűremkedett. A töke nemzetekfeletti uralmát éljük, a globalizmus mindenkit arctalan fogyasztóvá gyúró kiterjedését.

A technikai fejlődés, az információs társadalom robbanásszerű létrejötte ne tévesszen meg senkit. Az alapkérdés most is az, hogy ki birtokolja az információk feletti hatalmat.

A folyamatokat nem mi irányítjuk. Csipegethetjük az információs sztráda hulladékait.

A globalizáció előtt álló legfőbb akadály a nemzetek léte. Nemzeteket, népeket ítélni halálra a világ számos, nem globalizálható pontján. Bombák, vagy csak éhhalál? A természeti erőforrások elrablása? Korlátlan fejlődés, vagy egy hatalmi elit ámokfutása a profitért? A költői kérdések korlátlanul feltehetőek. A választások korántsem költőiek.

A nemzetközi töke arctalan. Helytartói vonásai egyre inkább kirajzolódnak. Magyarországi vezérképviselőket az MSZP-SZDSZ páros látja el. Hogy árujukat balkézből kínálják? Sokak számára így eladhatóbb. Ettől még nem lesznek baloldaliak. Csak balbitorlók.

Az Orbán Viktort politikai vezetőjüké választó tömegekre sem mondhatjuk azt, hogy jobboldaliak. A nemzeti oldalon állnak. A magyar nemzet oldalán.

A nemzet érdekeit kívánják védeni.

Vezetőjük van. Eszközeik nincsenek. Csupán a létük. Az együvé tartozás ereje.

Az áprilisi tömegmozgalom létrejötte kidomborítja a Fidesz választási vereségét.

A Fidesz nem azért vallott kudarcot, mintha ellenfelei jobbakk lettek volna nála. Azért veszített, mert nem volt elég jó. A Fidesz által vezetett kormány a legtöbbet tette 1945 óta Magyarországotért, az ország lakosaiért, a nemzetért. Mégis veszített.

Veszített, mert képtelennek bizonyult a társadalommal való párbeszédre.

A társadalmi párbeszéd szükséglete tört fel elemi erővel az áprilisi mozgalomban.

A párbeszéd jelenleg sem folyik. Nincsenek eszközei, nincs hordozó közege. Orbán Viktor személyes karizmája az egyetlen kapocs a nemzet sorsáért cselekedni kívánó tömegek és a cselekvési szándékot megjelenítő politikai akarat között.

Amennyire megítélhető, a Fidesz egy feltétlenül szükséges, de nem elégséges tanulságot vont le választási kudarcából. A jelek szerint csekély létszámú elitpártból megpróbál tömegpárttá válni.

A pártok biztosíthatják a szavazókkal való együttműködést, de az állandó társadalmi párbeszédre önmagukban képtelenek. Ezen a módon választásokat talán meg lehet nyerni, de az egész nemzet bizalmát semmiképp.

A Fidesz választási vereségét legnagyobb mértékben katasztrofális kultúrpolitikájának, a véleményformáló és alkotó értelmiséggel szembeni, szinte már irracionális érzéketlenségének köszönheti. Ez a kultúrpolitika köszönt vissza a budapesti eredményekben. Meghatározó erejű visszaköszönés volt.

Akik ezt a tényt elintézhetőnek vélik azzal, hogy a problémát agyonhallgatják, a lehetséges jövőt veszélyeztetik.

A Fidesz, mint felesleges terhet, ellökte magától a vele azonos politikai szándékú, de önálló értékeket képviselő értelmiséget. Maradt néhány pártkatona.

Kulturpolitikai intézkedéseivel megsértette, helyenként megalázta az alkotó értelmiség jórészét. Ezek az intézkedések művészeti szakmák sorát lökték az ellentábor kitért karjaiba.

Ugyanakkor, amikor eltávolította magától lehetséges szövetségeseit, a hivatalos kultúrpolitika második vonalának (vagy talán ez volt az első vonal) módot adott az SZDSZ szellemiségevel megegyező művek és alkotók túlreprezentálására.

Miközben az írott és elektronikus média kilencven százalékban az ellentábor kezén volt, a Fidesz, egyetlen hetilap kivételével, nem teremtett új fórumokat, a nyilvánosság új helyszíneit, sem saját, sem lehetséges szövetségesei politikai és kulturális megnyilvánulásai számára.

Ezt a ténytet sokan úgy értelmezik, hogy a kultúra területeit a Fidesz átengedte ellenlábasaiknak. Kik tették ezt? És miért?

Néhány, egyébként a nemzet számára valóban fontos intézmény létrehozása, néhány reprezentatív megnyilatkozás nem helyettesítheti a kulturális lét egészével való érintkezést.

Nemzetünk kultúrája, éppúgy mint történelme: adottság. Nem lehet eltörölni. Meg kell bírkozni vele. A nem is oly távoli múlt alkotó értelmiségének nyomorító hatalmak korában kellett élnie. Csodákat teremtettek.

Elszoruló torokkal kérdezem, a Fidesz kultúrpolitikája mit tudna kezdeni Adyval, József Attilával, Kosztolányival, Derkovits Gyulával, Radnóttival,

Németh Lászlóval, Füst Milánnal, Bartókkal, Nagy Lászlóval, Kodályval, Huszárikkal, Latinovits Zoltánnal, Pilinszkyvel? Mit kezdene velük, ha élnének?

És mit tud kezdeni az élőkkel, Csoórral, Sárával, Esterházyval, Ligeti Györggyel, Bodor Ádámmal?

Mit tud kezdeni Makovecz Imrével?

Formális elismeréseken túl mit tud kezdeni velük, mennyiben határozhatják meg országunk kultúrpolitikáját?

A néven nevezettek, és oly sokan a meg nem nevezettek közül, nemzeti kultúránk kitörölhetetlen értékei. Ők mindannyiunké. A nemzeti kultúra értékei nem függenek vallástól, származástól, pártkötődésektől. Értékek önmagukban.

A nemzet sorsát jobbitani hivatott politikai akaratnak fel kell töltődnie kulturális értékeinkkel. Az alkotó értelmiséghez való viszonyát nem pártpolitikai szempontoknak kell alárendelni. Nemzeti értékeink kiteljesítése lehet csupán a célja. Ez pedig szolgálatot jelent, és szükségképpen valódi párbeszédet.

A nemzetközi tőkét kiszolgáló balbitorló pártok értelmiségi holdudvara rendkívül széles, de korántsem egységes.

Találhatók közöttük meggyőződéses internacionalisták, egy nemzetek felett álló fejlődési modell megszállottjai. Ők kozmopoliták, bárhol otthon lehetnek a világban, és sehol sem lelik helyüket. Valaha a változás kovászaik voltak, mára értékeiket elvesztett, önmagában erjedő masszává váltak. A nemzetközi tőke a világon mindenütt magához öleli és meg is fizeti őket. Ez a csoport a globalizmus ideológiáját megfogalmazó értelmiségi elit. Alkotás helyett energiájuk nagyrészét gyűlölködéstől fröcsögő politizálásra fordítják. Gyalázkodnak és pihenésképpen ellenfeleiket megvádolják gyűlöletbeszédrel.

Érthető. Ezt várják tőlük.

A másik csoportot azok alkotják, akik a rendszerváltás zűrzavarában rossz vonatra szálltak. A kacsintó diktatúra elleni lázadásuk vezérelte őket, jobbitó szándékkal, a szabadság eszményei iránti elkötelezettséggel indultak útnak. Későn vették észre, hogy a száguldó vonat az első csoport vezet. Közülük sokan

szerepük foglyaivá váltak. Mások talán már elhagynák a vonatot. Ha lenne hol leszállni.

A harmadik csoportot a Fidesz által az ellentáborhoz lökött értelmiségiek adják. Tele vannak a Fidesz elleni indulattal. De sohasem fognak igazán a balbitorlókhöz tartozni.

Külön csoportot képeznek a magát szocialistának nevező párt kacsintáshoz szokott írástudói. Napjainkban a nemzetközi tőke kacatjait árusítgatják a megszedített tömegeknek. Balkézből. Biztosra mehetnek. Ebben a táborban a kacsintást ma is jutalmaznak. Az árulókat büntetik.

A nemzeti oldal megújuló politikai ereje nem nélkülözheti tartósan a nemzeti értékek mellett elkötelezett értelmiség segítségét.

Ahogy az áprilisi tömegmozgalom megszülte a nemzet és a politikai vezetés minőségileg új kapcsolatát, meg kell születnie a nemzet, a politikai vezetés és a nemzet sorsa iránt elkötelezett értelmiség szövetségének is.

Itt meg kell állnom. Az elmúlt évtizedek nemcsak hogy nem teljesítették ki, hanem egyenesen erodálták a nemzeti oldal értelmiségét. Ennek néhány oka kiolvasható írásomból, más okokra most nem tudok kitérni.

Helyzet van. Olyan a helyzet, hogy meg kell teremteni a nemzet értékeit képviselő, és a nemzeti érdekeket vállaló értelmiségiek egymásra találását.

Egy megújuló Fidesz politikai vezető ereje csak egy megújult, megerősödött, a lehető legszélesebb alapokon szerveződő nemzeti értelmiséggel szövetkezhet.

A tizenötmillió nemzeti értelmiségéről beszélek. Ennek a megszerveződő értelmiségnek tudnia kell, hogy a nemzetet különböző vallású, különböző származású, különböző társadalmi értékeket valló személyek alkotják. Politikai felfogásuk is különbözik.

Nem ez a különbözőség adja a törésvonalat. A törésvonal a nemzeti érdekek képviselője, a nemzeti értékek vállalása és folytatása, vagy a nemzetközi pénzvilág mindent letaroló érdekeinek kritikátlan kiszolgálása között húzódik.

Ez a törésvonal jelöli ki az újjászerveződő magyar értelmiség táborát is.

Ennek az új értelmiségnek szükségképpen lesz centruma, lesz jobboldala és lesz baloldala is. Csak ebben az esetben jelenítheti meg a nemzeti kultúra teljes skálájának értékeit.

Ez az értelmiség nem lehet a Fidesz, vagy más pártok segédcsapata.

Csak ha önálló erővé képes szervezni magát, akkor válhat a nemzeti oldalt képviselő politikai akarat szövetségesevé.

Azé a politikai akaraté, amelyik a nemzetek közötti együttműködésben is az egyenjogúságot, az egymás nemzeti értékeinek megbecsülését képviseli.

Ennek az értelmiségnek a nemzeti értékek teljességét kell közvetíteni a nemzet tagjai felé éppúgy, mint a vezető politikai szervezetek felé.

Ezen értékeket kell felmutatnunk a külvilágnak.

Szervezzük végre meg magunkat!